

Notat

1. december 2009

AKF's forskningsuafhængighed

AKF's forskning skal være uafhængig, hvilket en række elementer i AKF's organisering sikrer:

- al forskning offentliggøres
- al forskning kvalitetssikres af eksterne forskere
- retningslinjer for følgegrupper og kontakt med rekvirenter.

Al forskning offentliggøres

Det er et standardkrav i AKF's kontrakter, at forskningsresultaterne altid skal offentliggøres. Herved kan offentligheden til enhver tid se, hvordan AKF's forskere fortolker et givet resultat. Kravet betyder også, at uanset om resultaterne er politisk opportune eller ikke, så kommer de til offentlighedens kendskab. Dette er således også et vigtigt element i at sikre uafhængigheden af forskningen, da rekvirenterne på forhånd ved, at det kontraktlig ikke er muligt at påvirke forskerne til ikke at offentliggøre eventuelle ubekvemme resultater.

Ekstern kvalitetssikring

Forskningens kvalitet og uafhængighed hænger sammen. Al AKFs forskning skal leve op til høje videnskabelige kvalitetsnormer og bliver bedømt af eksterne forskere, der er uafhængige af AKF, hvad enten forskningen udkommer som AKF-publikation eller på et videnskabeligt forlag eller tidsskrift. Den strenge kvalitetskontrol sikrer, at resultaterne aldrig kan være påvirket af andre hensyn end de rent faglige.

Retningslinjer for følgegrupper og kontakt med rekvirenter

I forbindelse med rekvirerede projekter er der typisk en løbende dialog med rekvirenten og andre interessenter enten i form af nedsættelse af følgegrupper eller via bilaterale kontakter. Dette er værdifuldt for forskerne, idet der herved kan tilføres central viden om praksis, fortolkning af lovgivningen mv., som det ellers kan være ressourcekrævende selv at skaffe viden om. Følgegruppen kan ofte bidrage med værdifuld viden i forbindelse med udvælgelse af fx kommuner til interview ud fra nærmere angivne kriterier i projektbeskrivelsen og med kommen-

tarer til et udkast til udgivelser. Desuden kan en følgegruppe være med til at formidle et projekts budskaber bredere ud, end det ellers vil kunne ske. AKF er imidlertid bevidst om, at der kan være en potentiel fare for, at rekvirenter og følgegrupper får indflydelse på analyser og konklusioner. Der er derfor nedskrevet retningslinjer for følgegrupper og bilaterale kontakter med rekvirenterne, der skal være med til at sikre, at dette ikke sker:

- Såvel AKF som rekvirenten kan udpege medlemmer til følgegruppen, idet følgegruppen skal bestå af personer med særlig indsigt i forskningsprojektets genstandsfelt, fx praktikere, embedsmænd og andre forskere.
- På følgegruppemøder og i den bilaterale kontakt med rekvirenter kan alle spørgsmål af relevans for et forskningsprojekt diskuteres, fx foreløbige resultater, formidling og hvilke praktikere, det evt. er relevant at kontakte.
- Synspunkter, der fremsættes på følgegruppemøder eller i den bilaterale kontakt er rådgivende, idet alene forskerne har det faglige ansvar for projektets resultater mv. Forskerne kan ikke presses til at ændre på et projekts resultater.
- Følgegruppen kan bidrage med kommentarer til udkast til working papers eller rapporter. Det er i den forbindelse vigtigt, at der bliver kommenteret på et udkast til publikation, inden den sendes til ekstern bedømmelse. Får rekvirenten først publikationen til kommentering på et senere tidspunkt, vil der kun være begrænsede muligheder for at tage hensyn til rekvirentens ændringsforslag, da det endelige produkt så ikke længere svarer til det, der blev kvalitetssikret.
- Er der mulighed for forskellige udlægninger af et givet fagligt resultat, og projektets interessenter kan have ønsker om en speciel udlægning, er det særligt vigtigt for forskerne at beskrive resultaterne så nøjternt som muligt, hvorefter andre efter offentliggørelsen kan udlægge resultaterne, som de finder mest relevante. Med AKF's krav om offentliggørelse, jf. ovenfor, kan offentligheden til enhver tid se, hvordan AKF fortolkede et givet resultat.
- En følgegruppens medlemmer kan ikke tilskrives noget medansvar for resultaterne, ligesom AKF ikke vil kunne tage følgegruppens medlemmer til indtægt for enighed i resultaterne. Følgegruppens medlemmer kan ikke referere til et projekts resultater, før de er offentliggjort.
- AKF kan påtage sig at udarbejde et referat af følgegruppemøder mv., der ikke kan have karakter af et beslutningsreferat, men udelukkende en opsamling af centrale synspunkter fra mødet.
- Der kan også være tilknyttet en styregruppe til et forskningsprojekt, såfremt styregruppens rolle grundlæggende er den samme som for følgegrupper. Det afgørende er at sikre, at det alene er forskerne, der har det faglige ansvar og beslutningsret for forskningsprojektets kvalitet og resultater. En styregruppe kan således heller ikke presse forskerne til at ændre på et projekts resultater.

